

Fővárosi Ítéltábla

15.Gf.40.204/2023/8.

I. rendű felperes: felperes1 (cím2)

II. rendű felperes: felperes2 (cím2)

III. rendű felperes: felperes3 (cím3)

I-III. rendű felperes képviselője: Dr. Benn András Ügyvédi Iroda (cím10; ügyintéző: dr. Benn András ügyvéd)

I. rendű alperes: alperes1 (cím4)

II. rendű alperes: alperes2 (cím6)

II. rendű alperes képviselője: Gárdos Mosonyi Tomori Ügyvédi Iroda (cím5; ügyintéző: dr. Szabó Dániel ügyvéd)

Felperesi beavatkozó: beavatkozó (cím7)

Felperesi beavatkozó képviselője: Hemrichné dr. Bagyinka Éva Györgyi kamarai jogtanácsos

A per tárgya: a Cstv. 33/A. § (1) bekezdésén alapuló vezetői felelősség megállapítása

Elsőfokú bíróság: Fővárosi Törvényszék

Fellebbezéssel támadott határozat száma: 33.G.40.601/2021/70. számú ítélet

Fellebbezést benyújtó fél: I-III. rendű felperes

Ítélet

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének I. rendű alperesre vonatkozó rendelkezését megváltoztatja, megállapítja, hogy az I. rendű alperes mint a cég1 "felszámolás

alatt" adós gazdálkodó szervezet volt vezető tisztségviselője, az adós gazdálkodó szervezet fizetésképtelenséggel fenyegető helyzete bekövetkeztét követően a vezetői feladatait nem a hitelezők érdekeinek figyelembevételével látta el, és ezzel okozati összefüggésben az adós gazdálkodó szervezet vagyona 102.946 (Egyszázkettőezer-kilencszáznegyvenhat) forinttal csökkent, mely összeg mértékéig az I. rendű alperes a hitelezők felszámolási eljárásban nyilvántartásba vett, de ott meg nem térült követeléseinek kifizetéséért felel.

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a II. rendű alperes vonatkozásában a per főtárgya tekintetében helybehagyja; a perköltségre vonatkozó részében megváltoztatja, a II. rendű alperes részére megítélt perköltséget 565.000 (Ötszázhatvanötezer) forint + áfa ügyvédi munkadíjra leszállítja.

Kötelezi az I. rendű alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az egyetemlegesen jogosult felpereseknek 225.000 (Kettőszázhuszonötezer) forint + áfa ügyvédi munkadíjból, 36.000 (Harminchatézer) forint elsőfokú eljárási illetékből és 100.000 (Százezer) forint ügygondnoki díjból álló elsőfokú, valamint 75.000 (Hetvenötezer) forint + áfa ügyvédi munkadíjból és 48.000 (Negyvennyolcezer) forint fellebbezési illetékből álló másodfokú perköltséget.

Egyetemlegesen kötelezi a felpereseket, hogy 15 napon belül fizessenek meg a II. rendű alperesnek 75.000 (Hetvenötezer) forint + áfa ügyvédi munkadíjból álló másodfokú perköltséget.

Ezen ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

[1] Az elsőfokú bíróság a 70. sorszámú ítéletével elutasította a felperesek keresetét, s egyetemlegesen kötelezte a felpereseket, hogy 15 napon belül fizessenek meg a II. rendű alperesnek 1.255.000 + áfa perköltséget.

[2] Ítélete indokolásában a tényállásról rögzítette, hogy az I. rendű alperes 2018. január 4. napjától 2020. szeptember 12. napjáig, a II. rendű alperes 2015. augusztus 18. napjától 2018. január 4. napjáig a cég1 "felszámolás alatt" adós gazdálkodó szervezet (névváltozás előtt: cég2, a továbbiakban: adós) vezető tisztségviselője volt.

[3] Az I-II. rendű felperesek és az adós között 2017. január 31. napján ingatlan adásvételi szerződés jött létre, amelynek tárgya a település1, helyrajzi szám1 helyrajzi számú telekingatlanon felépítendő cím8 számú lakása volt. Az I-II. rendű felpereseknek 1.005.840 forint kötbérkövetelése keletkezett az adóssal szemben, amelyet a közjegyző1 közjegyző által közjegyzői okirat ügyszám1. számon kibocsátott, 2018. november 22. napján jogerőre emelkedett fizetési meghagyással érvényesítettek.

[4] A III. rendű felperes és az adós között 2016. február 26. napján ingatlan adásvételi szerződés jött létre, amelynek tárgya a település¹, helyrajzi szám¹ helyrajzi számú telekingatlanon felépítendő cím⁹ számú lakása volt. A III. rendű felperesnek 452.350 forint kötbér és 270.000 forint költség követelése keletkezett az adóssal szemben, amelyet a közjegyző² közjegyző által közjegyzői okirat ügyszám² számon kibocsátott, 2018. február 21. napján jogerőre emelkedett fizetési meghagyással érvényesített.

[5] Az adós ellen a NAV Észak-budapesti Adó- és Vámigazgatósága 2017. december 13. napján végrehajtást kezdeményezett 3.011.000 forint adótartozás behajtása iránt, amely hatósági átutalási megbízás folytán, 2017. december 15. napján megtérült, a végrehajtási eljárás 2017. december 19. napján megszűnt. Az adósnak 2017. december 31. napján nem volt adótartozása.

[6] Az adós 2017. évben 102.442.017 forint tagi kölcsönt fizetett vissza a cég³ részére.

[7] Az adóssal szemben a NAV Kelet-budapesti Adó- és Vámigazgatósága 2018. január 25. napján végrehajtást kezdeményezett 36.303.000 forint adótartozás behajtása iránt. E végrehajtási eljárást az adós felszámolásának elrendelése folytán, 2019. augusztus 14. napján megszüntették, addig a követelésből 2.024 forint térült meg.

[8] A Fővárosi Törvényszék a 29.Fpk.felszámolási ügyszám¹ számú végzésével elrendelte az adós felszámolását. A felszámolás kezdő időpontja 2019. július 9. napja volt.

[9] A felszámolási eljárásban a felszámoló az I-II. rendű felperesek esetében 1.015.898 forint, a III. rendű felperes javára 781.760 forint összegű hitelezői igényt vett nyilvántartásba. Az összes hitelezői igény 41.819.184 forint.

[10] Az I. rendű alperes nem tett eleget az adós 2017. és 2018. üzleti évre vonatkozó beszámolója letétbe helyezésének és közzétételének, továbbá a felszámoló felhívására elmulasztotta a felszámoló felé a tevékenységzáró mérleg-, az irat- és vagyónátadási, valamint tájékoztatási kötelezettsége teljesítését.

[11] A II. rendű alperes – aki a cég³ törvényes képviselője volt – a 2018. január 4. napján kelt üzletrész adásvételi szerződéssel átruházta az I. rendű alperesre az adós gazdasági társaságban fennálló üzletrészenek tulajdonjogát.

[12] Az adós felszámolása a Fővárosi Törvényszék 29.Fpk.felszámolási ügyszám² számú végzése folytán, 2020. szeptember 12. napján, az adós jogutód nélküli megszüntetésével, egyszerűsített módon, jogerősen befejeződött. A felszámolási eljárást befejező végzés Céglétszámokban való közzétételének időpontja 2020. november 6. napja volt. A hitelezői igények kielégítésére felosztható vagyon nem állt rendelkezésre.

[13] A felperesek a keresetlevelüket 2020. október 22. napján terjesztették elő.

[14] A felperesek keresetükben annak megállapítását kérték, hogy az alperesek mint az adós vezetői, az adós fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetének 2017. április 21-i bekövetkeztét követően vezetői feladataikat nem a hitelezők érdekeinek figyelembevételével látták el, és ezzel okozati összefüggésben a gazdálkodó szervezet vagyona csökkent; az alperesek felelőssége 36.000 forint eljárási költség, az I. és II. rendű felperes esetében 10.058 forint regisztrációs díj és 1.005.840 forint tőkekövetelés, a III. rendű felperes esetében 7.740 forint regisztrációs díj és 774.020 forint tőkekövetelés, összesen 1.833.658 forint erejéig egyetemlegesen fennáll. A keresettel érvényesített jogukat a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvény (Cstv.) 33/A. § (1) bekezdésére alapították. Hivatkoztak arra, hogy az adós beszámolójának közzététele utoljára a 2016. üzleti évre vonatkozóan történt meg, ezáltal az I. rendű alperes tekintetében a Cstv. 33/A. § (5) bekezdése alkalmazandó.

[15] A tényállás ismertetése körében egyebek mellett előadták, hogy hitelezői igényüket a felszámolási eljárásban bejelentették, így a pert az adós hitelezőjeként indították meg.

[16] Az adós fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzete 2017. április 21. napi bekövetkezésének időpontját arra alapították, hogy a III. rendű felperessel kötött adásvételi szerződésből eredő kötbérkövetelés ezen a napon vált esedékessé.

[17] Jogellenes vezetői magatartásként arra hivatkoztak, hogy a II. rendű alperes úgy értékesítette az adós társaságban fennálló üzletrészét az I. rendű alperes részére, hogy nem a tőle elvárható gondossággal járt el a vevő személyét illetően; tisztában volt az adós kötbér és egyéb jogcímen a felperesekkel szemben fennálló tartozásával és a közeljövőben esedékessé váló, jelentős összegű általános forgalmi adófizetési kötelezettségével, a lakások jelentős késedelemmel történt átadásával és az ebből fakadóan várható kötbérkövetelésekkel, míg az I. rendű alperes a 2017. évi beszámoló közzétételi kötelezettségének nem tett eleget, valamint az üzletrész átruházásakor nem a kellő körültekintéssel járt el, nem mutatott aktivitást a hitelezői igények kielégítése érdekében; az alperesek nem képeztek céltartalékot a függő kötelezettségekre.

[18] A felperesek pernyertessége érdekében belépett beavatkozó a jogellenes alperesi magatartások tekintetében a felperesekhez képest további tényállításokat tett.

[19] Az I. rendű alperes a kereset elutasítását kérte. Nem vitatta az adásvételi szerződések létrejöttét, az adósnál 2018. január 4. napjától kezdődően betöltött vezetői tisztségét.

[20] Érdemben vitatta a jogerős fizetési meghagyással elbírált követelések alaposságát, a jogellenes vezetői magatartást, az okozati összefüggést, valamint a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet fennállását és bekövetkezésének felperesek által megjelölt időpontját, a felelősség egyetemlegességét, továbbá a Cstv. 33/A. § (5) bekezdésében foglaltak elmulasztásának felróhatóságát. Érvelése szerint a 2017. évre vonatkozó beszámoló szerint a könyvelésben fellelhető aktívák bőven fedezetet nyújtottak a vélt követelés kiegyenlítésére. Az üzletrész az átruházásakor per-, teher- és igénymentes volt, a felperesek követelése azt nem érintette. Az üzletrész-átruházási szerződés és melléklete tartalma szerint, az aktívák a szerződéskötéskor jelentős mértékben meghaladták a fizetési meghagyások útján érvényesített követelések összegét.

[21] A II. rendű alperes úgyszintén a kereset elutasítását kérte. Ellenkérelme szerint az ügyvezetői tisztségének időtartama alatt nem következett be fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet. Vitatta, hogy előre látta, vagy az elvárható gondosság mellett előre kellett volna látnia, hogy esedékességgkor az adós nem lesz képes kiegyenlíteni a felperesek kötbérkövetelését, hiszen a felperesek a fizetési meghagyást megelőzően nem érvényesítették az erre irányuló igényüket. Érdemben is vitatta a jogerős fizetési meghagyásban foglalt követelés alaposságát, s nem ismerte el a felperesek által megjelölt magatartások jogellenességét sem. Vitatta, hogy a magatartásával okozati összefüggésben vagyonsökkenés keletkezett. A felelősség egyetemlegességével sem értett egyet, mert az alperesek egymást követően voltak az adós vezető tisztségviselői.

[22] Az elsőfokú bíróság a döntése jogi indokolása keretében idézte, hogy a keresetlevél benyújtásakor hatályos Cstv. 33/A. § (1) bekezdése értelmében a hitelező vagy az adós nevében a felszámoló, a felszámolási eljárás alatt keresettel kérheti a 6. § szerint illetékes bíróságtól annak megállapítását, hogy azok, akik a gazdálkodó szervezet vezetői voltak a felszámolás kezdő időpontját megelőző három évben, a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztét követően a vezetői feladataikat nem a hitelezők érdekeinek figyelembevételével látták el, és ezzel okozati összefüggésben a gazdálkodó szervezet

vagyna csökkent, vagy a hitelezők követeléseinek teljes mértékben történő kielégítése más okból megghiúsulhat. Aláhúzta: mivel a felperesek nem tették magukévá a felperesi beavatkozó – általuk előadottakhoz képest – további jogállítást, a beavatkozó nem hivatkozhatott a hitelezők 41.819.184 forint mértékű követelése kielégítésének más okból történő megghiúsulása lehetőségére.

[23] Leszögezte továbbá: az adós felszámolásának kezdő és befejező időpontja, valamint az alperesek vezető tisztségviselői minősége és annak időszaka a cégnyilvántartás adatai alapján, míg a felperesek hitelezői minősége és az összes hitelezői igény mértéke, a beszerzett felszámolási iratokból megállapítható volt.

[24] Rámutatott, hogy a Cstv. 33/A. § (1) bekezdése értelmében a per megindítására a felszámolási eljárás alatt van lehetőség, mely törvényi feltétel azt jelenti, hogy a vezető tisztségviselő felelősségének megállapítására irányuló kereset a felszámolási eljárás jogerős befejezéséig terjeszthető elő (BH2018. 231.). Jelen esetben a felszámolási eljárás jogerősen 2020. szeptember 12. napján fejeződött be, a keresetlevél 2020. október 22. napi benyújtása pedig ezt követően történt. A felperesek a jelen pert a Fővárosi Törvényszék 29.Fpk.felszámolási ügyszám2. számú, a felszámolást egyszerűsített módon befejező végzésének 2020. szeptember 12. napján történt jogerőre emelkedéséig indíthatták meg, nem pedig e végzés Céglőnyben való, 2020. november 6. napi közzétételéig. A felszámolás befejezésének a Céglőnyben való közzététele már nem a felszámolási eljárás része. A felszámolási eljárást befejező határozatot a felpereseknek mint hitelezőknek kézbesíteni kellett, így a végzés elleni jogorvoslat előterjesztése hiányában számolniuk kellett a végzés jogerőre emelkedésével. A felszámolási eljárás alatti perindítás követelménye a Cstv. 33/A. (1) bekezdésén alapuló megállapítási kereset érdemi megalapozottságának törvényes feltétele, amelynek hiányában a keresetet érdemben kell elutasítani. [Győri Ítéltábla Gf.20.047/2017/4.]. Ez tehát nem a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (Pp.) 146. § szerint számított határidő, arra az alpereseknek nem kellett külön hivatkozni, azt a bíróság a törvényi tényállási elemek megvalósulása körében volt köteles vizsgálni.

[25] A törvényszék álláspontja szerint a Cstv. 33/A. § (1) bekezdésén alapuló igényérvényesítés időbeliségére vonatkozó törvényi tényállási elem tehát nem valósult meg, mert a felperesek a kártérítési igényüket nem a felszámolási eljárás alatt érvényesítették, így nem keletkeztetett a gazdálkodó szervezet vezetőjének felelősségét megalapító – az általános szabályokat áttörő – kártérítési jogviszony, ezáltal a felperesek perben érvényesített joga nem áll fenn (Fővárosi Ítéltábla 11.Gf.40.355/2022/5.).

[26] A törvényszék a fentiek mellett, a továbbiakban a lefolytatott bizonyítás eredményét is részletesen értékelve, kifejtette, hogy megítélése szerint a felperesek nem bizonyították eredményesen, hogy az adós az általuk 2017. április 21. napján megjelölt időpontban és attól kezdődően megszakítás nélkül fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetben volt.

[27] Az üzletrész-adásvétel kapcsán kiemelte, hogy a tagnak az üzletrész rosszhiszemű átruházásából eredő felelőssége, és a jelen perben érvényesíteni kívánt felelősség egymástól eltérő jogviszonyból ered és más eljárásban érvényesíthető (Cstv. 63/A. §).

[28] A céltartalékképzés kérdésében aláhúzta: a felperesek nem bizonyították, hogy volt olyan valószínű vagy bizonyosan fennálló kötelezettség, amelynek összege vagy esedékessége bizonytalan volt és azokra a vállalkozó a szükséges fedezetet más módon nem biztosította.

[29] A Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (Ptk.) 3:189. § (2) bekezdése szerinti, a taggyűlés összehívására vonatkozó kötelezettség megsértésére irányuló felperesi állítást a kereset elbírálása szempontjából irrelevánsnak találta.

[30] Aláhúzta: a II. rendű alperes nem vitatta, hogy a levont általános forgalmi adó, személyi jövedelemadó, egészségügyi hozzájárulás összegét az üzletrész átruházással egyidejűleg nem adta át az I. rendű alperes részére, s az általa csatolt jegyzőkönyv tartalma szerint is csak a házipénztárban lévő 4.930 forint átadása történt meg, a részletezett tényállási elemek hiányában azonban ez a magatartás sem értékelhető a Cstv. 33/A. § (1) bekezdése szerint jogellenes magatartásként, hasonlóképpen a 2017. évben történt 102.442.017 forint tagi kölcsön visszafizetéséhez.

[31] A törvényszék kitért arra is, hogy a Cstv. 33/A. § (5) bekezdésében foglalt bizonyítási szabály alkalmazásának feltételei az I. rendű alperes esetében fennállnak ugyan, a fentiek (a keresetindítási határidő túllépése) azonban az ő esetében is irányadók.

[32] Leszögezte, hogy jogerős fizetési meghagyással érvényesített követelések alaposságát érdemben nem vizsgálhatta.

[33] Végül magyarázatát adta, hogy milyen okból mellőzte tanú2, tanú3 és tanú4 tanúk kihallgatását és az I. rendű alperes személyes meghallgatását, továbbá megindokolta, hogy további tényállási elemek bizonyítottsága és szakértői vizsgálat tárgyát képező iratanyag hiánya miatt nem rendelt ki könyvszakértőt.

[34] Mindezekre figyelemmel a felperesek keresetét elutasította.

[35] Az elsőfokú bíróság ítéletét a felperesek fellebbezéssel támadták, elsődlegesen annak hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítását, másodlagosan a megváltoztatását és a keresetüknek megfelelő döntés meghozatalát kérve.

[36] Jogorvoslati kérelmükben eljárási szabálysértésként jelölték meg, hogy a törvényszék megsértette a Pp. 237. § (3) bekezdésének a)-b) pontjában előírt anyagi pervezetésre vonatkozó szabályokat, mivel a perfelvételi szakban nem utalt a kereset elkésztségére, így egyik alperes által sem hivatkozott okra alapított „meglepetésítélet” született.

[37] Ugyanakkor állították, hogy a törvényszék anyagi jogszabályt is tévesen alkalmazott, mert a felperesek nem értesültek a felszámolási eljárás befejezéséről.

[38] Sérelmezték, hogy a törvényszék nem hallgatta meg személyesen az utolsó tárgyaláson megjelent és kifejezetten nyilatkozni kívánt I. rendű alperest, s ennek mellőzését csak formálisan indokolta, ezzel megsértve a Pp. 346. §-át.

[39] Az I. rendű alperes „marasztalásának” mellőzésében (a megállapítási kereset I. rendű alperessel szembeni elutasításában) szintén az anyagi pervezetésre [Pp. 236. § (3) bekezdés b) pont] és ezzel együttesen az indokolási kötelezettségre vonatkozó eljárási szabályok megsértését látták.

[40] Anyagi jogi jogszabálysértést véltek felfedezni abban, hogy a törvényszék nem vette figyelembe: a II. rendű alperes az üzletrész-adásvételhez kapcsolódó iratjegyzéket, átadóként mint az adós ügyvezetője, nem pedig mint tulajdonosa írta alá, mely „kettős minősége” nem eredményezheti a mentesülését.

[41] A fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezésének időpontját illetően kiemelték, a fizetéseképtelenség, ha esetleg később is, de nyilvánvalóan beállt. Ugyanakkor változatlanul igazoltnak látták, hogy a fizetéseképtelenség az általuk megjelölt időpontban

bekövetkezett. Hangsúlyozták: a kötbérkövetelés esedékességét nem annak érvényesítése határozza meg, az alperesek felelősen nem számolhattak azzal, hogy a felperesek nem fogják a kötbért követelni; a céltartalékképzési kötelezettség pedig a teljesítés elmaradásával bekövetkezik.

[42] Sérelmezték, hogy a törvényszék a mérlegadatokat annak ellenére fogadta el valósnak, hogy azok semmilyen dokumentációval nem alátámasztottak, s a felperes által indítványozott könyvszakértő kirendelésének sem adott helyt.

[43] Nem értettek egyet azzal, hogy az adós ne lehetett volna fizetésképtelen annak ellenére, hogy az üzletész átruházásakor köztartozásmentes volt.

[44] Végül a II. rendű alperes javára megítélt perköltség (ügyvédi munkadíj) összegét az iratok mennyiségére tekintettel eltúlzottnak találták, és hiányolták annak indokolását is az elsőfokú bíróság részéről.

[45] A II. rendű alperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyására, valamint a felperesek másodfokú perköltségben marasztalására irányult.

[46] Álláspontja szerint a törvényszék nem követett el eljárási szabálysértést, mert a kereset elkésztségéről a Pp. 237. § (3) bekezdésének b) pontja alapján nem kellett volna a feleket tájékoztatnia, a Kúria Pfv.21.336/2020/5. számú határozata szerint a megállapítási kereset eljárásjogi feltételeinek vizsgálata nem tartozik az anyagi pervezetés körébe; ugyanakkor az anyagi pervezetés e körben való elmaradása nem hatott ki az ügy érdemi elbírálására, ezért sincs helye az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésének. Aláhúzta továbbá: ha a felperesek nem értesültek volna a felszámolási eljárás befejezéséről, az erről hozott végzés nem emelkedhetett volna jogerőre.

[47] Az I. rendű alperes személyes meghallgatásának mellőzését – a kereset elkésztsége miatti relevancia hiányában – jogszerűnek látta, amit a törvényszék meg is indokolt.

[48] Kiemelte, hogy a felperesek hivatkozásával szemben az elsőfokú bíróság ítéletének [52]-[55] bekezdése részletesen foglalkozik az I. rendű alperes felelősségének feltételeivel, ugyanakkor a kereset elutasításának a II. rendű alperes tekintetében kifejtett indokai az I. rendű alperesre is fennállnak.

[49] A II. rendű alperes kiemelte: az üzletész-átruházásról tagként döntött, így ezért a jogi aktusért a felelőssége ügyvezetői minőségben nem merülhet fel.

[50] A fizetésképtelenséggel fenyegető helyzet 2017. április 21. napjától kezdődő folyamatos fennállását a felperes részéről bizonyíthatatlannak nevezte.

[51] A fellebbezésben a kötbérkövetelés esedékességével, a mérlegadatok figyelembevételével, valamint az adós köztartozásmentességével kapcsolatban kifejtetteket alaptalannak látta.

[52] Végül egyet nem értését fejezte ki azzal, hogy a törvényszék által a számára megítélt ügyvédi munkadíj eltúlzott lenne.

[53] Az I. rendű alperes fellebbezési ellenkérelmet nem terjesztett elő.

[54] A felperesek a II. rendű alperes fellebbezési ellenkérelmére tett észrevételükben kifejtették, hogy a törvényszék a saját álláspontját összefoglaló 62. sorszámú végzése 6. oldalának 3. bekezdésében úgy fogalmazott, hogy „a felperes a közhiteles cégnyilvántartás adataival (F/10) igazolta, az alperes elismerte, hogy az adós a keresetlevél 2020. 10. 26-i benyújtásakor felszámolás alatt állt”, tehát a keresetet akkor még sem a törvényszék, sem a II. rendű alperes nem gondolta elkésztettnek.

[55] Továbbra is állították, hogy a felszámolási eljárás befejezéséről nem értesültek, erre csak a Céglőnyből lett volna módjuk, annak megjelenése előtt azonban a keresetüket már benyújtották.

[56] Jogszabályi hivatkozás hiányában nem látták alapját, hogy az elkésztésnek miért a kereset érdemi elutasítása, s nem a keresetlevél visszautasítása a következménye.

[57] Hangsúlyozták, hogy az elsőfokú ítélet egyetlen – [56] – pontja nem elegendő az I. rendű alperes személyes meghallgatása mellőzésének megindolására.

[58] Változatlanul az volt a véleményük, hogy az I. rendű alperes „marasztalásának mellőzéséről” az elsőfokú bíróság csupán annyit mondott ki, hogy az I. rendű alperes ugyanazon indokok alapján mentesül, mint a II. rendű alperes.

[59] A II. rendű alperes „többféle minősége” kapcsán kiemelték, hogy a II. rendű alperes az üzletrész- átruházáskor ügyvezetőként semmilyen iratot nem adott át, aminek következtében az adós tovább működése valójában nem volt lehetséges, így a II. rendű alperes magatartása sértette a hitelezői érdekeket.

[60] Azzal, hogy a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet folyamatosságát bizonyítania kellett volna, nem értettek egyet.

[61] Fenntartották a kötbérkövetelés esedékességével, valamint az adós köztartozásmentességével és a mérlegadatok figyelembevételének hiányával kapcsolatos álláspontjukat.

[62] A perköltségre vonatkozó fellebbezési kérelem körében azt is mérlegelni kérték a másodfokú bíróságtól, hogy a felperesek sem az adóssal, sem annak ügyvezetőivel szemben nem tudták eddig a kárukat érvényesíteni, ennek megkísérlése miatt pedig a törvényszék a törölt cég volt ügyvezetője részére elfogadhatatlan ügyvédi munkadíjat állapított meg.

[63] Az ítéltábla a tényállást a következőkkel egészíti ki, a felperesek keresetleveléhez csatolt okiratok, továbbá az adós társaság ellen a Fővárosi Törvényszék előtt 29.Fpk.felszámolási ügyszám4 számon folyamatban volt felszámolási eljárás – elsőfokú bíróság által beszerzett – iratai alapján:

[64] A közjegyző2 közjegyző által közjegyzői okirat ügyszám2 számon kibocsátott, 2018. január 30. napján kelt fizetési meghagyás szerint a III. rendű felperes adós társasággal szembeni kötbér- és kártérítés iránti követeléseinek lejáratát 2018. január 21. napja volt.

[65] Az adós felszámolását egyszerűsített módon befejező 29.Fpk.felszámolási ügyszám2. számú végzést az I. rendű felperes részére a posta - térítvény szerint - 2020. július 29. napján kézbesítette, míg a III. rendű felperes a letöltési igazolásból kitűnően, 2020. július 16. napján vette át elektronikus úton.

[66] A felszámoló az I-II. rendű felperesek hitelezői igényét közösen igazolta vissza és együttesen tartotta nyilván.

[67] A fellebbezés az I. rendű alperes vonatkozásában az alábbiak szerint alapos; a II. rendű alperes tekintetében a per főtárgyára vonatkozó részében alaptalan, a perköltséget illetően részben alapos.

[68] Az elsőfokú bíróság a tényállást eljárási szabálysértés nélkül – az ítéltábla által beiktatott kiegészítéssel – helyesen állapította meg, abból azonban az I. rendű alperesre vonatkozóan részint téves döntésre jutott; míg a per főtárgya tekintetében a II. rendű alperes vonatkozásában levont jogi következtetése érdemben helytálló, a javára megítélt perköltségről hozott rendelkezése azonban csak részben helyes.

[69] Az ítéltábla előrebocsátja: az elsőfokú bíróság nem sértette meg a Pp. felperesek fellebbezésében hivatkozott 237. § (3) bekezdésének a) pontját azzal, hogy nem hozta előzetesen a felek tudomására a keresetindítási határidővel kapcsolatos véleményét. A bíróság az ügy érdemére vonatkozó álláspontját ugyanis a Pp. 340. § b) pontja szerint a perben hozott ítéletében fejezi ki. Az anyagi pervezetés nem terjedhet ki az ítéleti döntés előrevetítésére, az elsőfokú bíróság felperesek által hiányolt tájékoztatása pedig ezzel jelentett volna egyet.

[70] Az ítéltábla előjáróban kiemeli továbbá: a kiegészített tényállás szerint nem volt tényyszerű a felperesek arra történő hivatkozása, hogy nem értesültek az adós felszámolásának befejezéséről, hiszen a felszámolási eljárást lefolytató törvényszék az erről hozott végzését szabályszerűen kézbesítette a számukra. Mindazonáltal a Cstv. 33/A. § (1) bekezdésében a keresetindításra meghatározott időbeli korlát objektív, nem függ a keresetindításra jogosultaknak a felszámolási eljárás befejeződéséről való tudomásszerzésétől.

[71] A Kúria a Gfv.VII.30.589/2017. számú ügyben hozott – BH2018. 231. számon közzétett – precedensértékű határozata [26]-[27] pontjában egyértelműen leszögezte, hogy a felszámolási eljárás befejezéséről rendelkező határozat jogerejének beállta – amely fellebbezés hiányában a törvény erejénél fogva következik be – megszünteti a Cstv. 33/A. § (1) bekezdése alapján történő perindítás lehetőségét. A Kúria e határozata [29] pontjában egyúttal azt is kiemelte: a Cstv. 33/A. § (1) bekezdése – jogvesztés nélkül – objektív módon köti az igényérvényesítés lehetőségét a felszámolási eljárás időtartamához, amelynek elmulasztása esetén a megállapítási kereset elutasításának van helye. Eszerint a felperesek a fellebbezésükben alaptalanul hiányolták, hogy a törvényszék – amennyiben elmulasztottnak találta a keresetindítási határidőt – nem a keresetlevél visszautasításának jogkövetkezményét vonta le ebből.

[72] Az ítéltábla ugyanakkor nem ért egyet az elsőfokú bírósággal abban, hogy a perben az alpereseknek ne kellett volna hivatkozniuk a keresetindítási határidő elmulasztására ahhoz, hogy a bíróság ennek kérdését vizsgálja.

[73] Amint a jelenleg hatályos Pp. körében is irányadó 4/2003. Polgári jogegységi határozat kifejti, a jogvesztéssel nem járó anyagi jogi határidő elévülési jellegű, a határidő elévülését a bíróság hivatalból nem állapíthatja meg, a határidő betartásának kérdése csupán az alperes elévülési kifogása esetén vizsgálható és az elmulasztásának jogkövetkezményét a per érdemében hozott ítéletben lehet levonni.

[74] A jelen perben az alperesek nem terjesztettek elő elévülési kifogást, vagyis az elsőfokú bíróság hivatalból vizsgálta és állapította meg a keresetindítási határidő elmulasztását. A II. rendű alperes a fellebbezési ellenkérelmében foglaltak szerint egyetértett ugyan az elsőfokú bíróság e hivatalból tett megállapításával, ezt azonban a másodfokú eljárásban még elévülési kifogásként való értékelés mellett sem lehetne érdemben figyelembe venni. A Pp. 373. § (1) bekezdése szerint ugyanis a másodfokú eljárás során az ellenkérelmet megváltoztatni nem lehet, márpedig a Pp. 7. § 4. pontjának a) alpontja szerint ellenkérelm-változtatás, ha a fél az ellenkérelmével összefüggésben előadott korábbi jogállításhoz képest eltérő vagy további anyagi jogi kifogásra hivatkozik, mint amilyen az elévülési kifogás is.

[75] Noha a Kúria a fent említett, Gfv.VII.30.589/2017. számú határozata [22] pontjában rámutatott, hogy nincs eljárásjogi akadálya a kereset elkészttségére vonatkozó jogi hivatkozás másodfokú eljárásban történő érdemi elbírálásának, az adott kúriai határozattal érintett perre a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (rég Pp.) volt alkalmazandó, melynek szabályai még nem zárták ki a másodfokú eljárás során történő ellenkérelm-változtatást oly mértékben, mint az adott ügyben alkalmazandó Pp. .

[76] A felperesek a fellebbezésükben sérelmezték, hogy a törvényszék az ítéletét egyik alperes által sem hivatkozott okra alapította, így nem volt akadálya, hogy az ítéltábla a Pp. 370. § (1) bekezdése szerinti jogkörében felülbírálja az elsőfokú bíróság elsősorban elévüléssel indokolt döntését.

[77] A keresettel érvényesített jognak az I. rendű alperes viszonylatában történő érdemi megítélésében mindenekelőtt annak van jelentősége, hogy az I. rendű alperesre nézve – amint erre a felperesek is hivatkoztak és a törvényszék is helyesen szögezte le – a Cstv. 33/A. § (5) bekezdése alkalmazandó, így a perben az I. rendű alperesnek bizonyítania kellett volna, hogy a vezetői tisztségének időtartama alatt nem következett be fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet, vagy ha ilyen körülmény fennállt, a vezetési feladatai ellátása során a hitelezők érdekeit is figyelembe vette.

[78] Az I. rendű alperes a fentiek szerinti bizonyítási kötelezettségének azonban nem tett eleget, a védekezésében ezzel kapcsolatosan tényállítást sem tett, hanem a keresettel szembeni ellenkérelmében az adós által a felperesek részére értékesített lakások átadás-átvételének késedelmét vitatta, a részére átruházott üzletrész per-, teher és igénymentességére hivatkozott, valamint hiányolta a felelősségét megalapozó vezetői magatartás, az okozati összefüggés és a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bizonyítottságát.

[79] A felperesek jogerős fizetési meghagyáson alapuló és a felszámoló által az adós felszámolásában nyilvántartásba vett hitelezői igénye, valamint az üzletrész-átruházás azonban a jelen perben nem vizsgálható – amint mindezekre a törvényszék is helyesen mutatott rá –, a fentiek szerint pedig az, hogy a vezetői tisztségének időtartama alatt nem következett be fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet, vagy ha ilyen körülmény fennállt, a vezetési feladatai ellátása során a hitelezők érdekeit is figyelembe vette, a Cstv. 33/A. § (5) bekezdése értelmében az I. rendű alperes bizonyítási kötelezettségének körébe tartozott volna.

[80] Az I. rendű alperesre irányadó Cstv. 33/A. § (5) bekezdése szerinti bizonyítási szabály mellett a felperesekre az ő vonatkozásában csupán az adós társaságnál bekövetkezett vagyoncsökkenés mértékének alátámasztása hárult.

[81] A Cstv. 33/A. § (1) bekezdésének alkalmazásában vagyonsökkenésnek csupán az adós gazdálkodó szervezet vagyonában az adott vezető tisztségviselő vezetésének időtartama alatt bekövetkezett fogyatkozás minősíthető.

[82] Az elsőfokú eljárás során 2021. január 25. napján csatolt okiratok szerint a II. rendű alperes és a perben nem álló tanúl mint átadók és az I. rendű alperes mint átvevő között 2018. január 4. napján felvett jegyzőkönyv értelmében az I. rendű alperes az adós házipénztárában megvont 4.930 forintot vette át az átadóktól. Ezen felül a jegyzőkönyv 1. számú mellékletében foglalt átadói tájékoztatás szerint az adós társaság bankl Banknál vezetett számláján 3.016 forint egyenleg volt, továbbá a 2018. január 3. napjára készült egyszerűsített éves beszámoló szerint az adós – az összesen 7.946 forint (a mérleg szerint kerekítve 8 eFt) pénzeszközén kívül – 95.000 forint követeléssel mint forgóeszközökkel rendelkezett. Vagyis az ügyvezetői pozíciója elfoglalásakor, összesen 102.946 forint értékű adósi vagyon került az I. rendű alperes rendelkezése alá, így a Cstv. 33/A. § (1) bekezdésén alapuló felelőssége is csak ehhez igazodóan állhat fenn, ezen felüli vagyonsökkenésért nem tehető felelőssé.

[83] A felperesek keresete tehát az I. rendű alperessel szemben – miután a Cstv. 33/A. § (5) bekezdése szerint az I. rendű alperesre háruló bizonyítás hiányában abból kellett kiindulni, hogy vezetése során az adós fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetben volt, s ezalatt az I. rendű alperes a vezetői feladatait nem a hitelezők érdekeinek figyelembevételével látta el – alapos, azzal, hogy az I. rendű alperes felelőssége a hitelezők felszámolási eljárásban nyilvántartásba vett, de ott meg nem térült követeléseinek kifizetésért 102.946 forint erejéig állapítható meg.

[84] A II. rendű alperesre a Cstv. 33/A. § (5) bekezdése nem volt irányadó, mivel a 2017. évre vonatkozóan 2018. május 31. napjáig esedékes éves beszámoló [összevont (konszolidált) éves beszámoló] külön jogszabályban meghatározott letétbe helyezési és közzétételi kötelezettség már nem őt terhelte, amint a felszámoló felé sem állt fenn a Cstv. 31. § (1) bekezdés a)–d) pontja szerinti beszámolókészítési, irat- és vagyonátadási, továbbá tájékoztatási kötelezettsége. Ezáltal vele szemben a Cstv. 33/A. § (1) bekezdésben meghatározott valamennyi törvényi tényállási elem bizonyítása a felpereseken nyugodott.

[85] A felpereseknek így a II. rendű alperes felelősségének megállapításához mindenekelőtt bizonyítaniuk kellett volna, hogy az adós gazdálkodó szervezet már az általuk állított, 2017. április 21. napján fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetbe került.

[86] A felperesek a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezésének időpontját ahhoz kötötték, hogy ekkor vált esedékessé a III. rendű felperes kötbérkövetelése. A fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezése időpontjának alátámasztására könyvszakértő kirendelését kérték, amit a törvényszék mellőzött és ezt az ítéletében meg is indokolta.

[87] Az ítéltábla osztja a törvényszéknek azt az álláspontját, hogy szakértői vizsgálat tárgyává tehető, releváns iratok hiányában a felperesek által indítványozott könyvszakértői bizonyítás eredményességének feltételei nincsenek meg. A szakértői bizonyítás útján vizsgálni kért, 2017. évre vonatkozó, nem közzétett adósi beszámoló ugyanis a vonatkozó könyvelési dokumentáció, illetve megfelelő alapbizonylatok hiányában önmagában nem lehet alkalmas annak megállapítására, hogy az adós társaság a mérleg fordulónapját hosszú hónapokkal megelőző 2017. április 21. napjára vetítve fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetben volt.

[88] Ugyanakkor a felperesek által sem kétségbe vont ténykérdés, hogy 2017. december 31. napján az adós adótartozással nem rendelkezett, adóhátralékát 2017. december 15. napján képes volt kiegyenlíteni.

[89] Az adós ellen a III. rendű felperes csupán 2018. január 30. napján, az I-II. rendű felperesek pedig csak 2018. november 30. napján nyújtottak be fizetési meghagyást.

[90] A III. rendű felperes követelésének a fizetési meghagyásban megjelölt lejáratára 2018. január 26. napja, nem pedig a felperesek által megjelölt és kifejezetten a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezésének időpontjaként hivatkozott 2017. április 21. napja volt.

[91] A II. rendű alperes a 2021. október 7. napján benyújtott beadványához csatolt iratokkal igazolta, hogy 2017. áprilisában és májusában az adós köztartozásmentes adózónak minősült, továbbá adófolyószámlát csatolt a 2017. január 1. és 2018. január 3. napja közötti időszakra, amely szerint a kivonat egyenlege nulla forint adózási tartozást mutatott.

[92] A beavatkozónak a törvényszék megkeresésére adott, 2021. december 8. napján érkezett tájékoztatása szerint sem rendelkezett az adós 2017. december 31. napján adótartozással, s a 2017. év folyamán önkéntesen 6.945.000 forint adótartozást egyenlített ki.

[93] tanúl tanú – amint az elsőfokú bíróság is kiemelte – az adós fizetési nehézségeiről mint átmeneti jelenségről számolt be, amelyeket átütemezéssel megoldottak, a kifizetések megtörténtek, a futott projektet lezárták.

[94] Mindez nem arra utal, hogy a gazdálkodó szervezet vezetője részéről már 2017. április 21. napján előre látható volt, vagy az ilyen tisztséget betöltő személytől elvárható gondosság mellett előre láthatónak kellett lennie, hogy a gazdálkodó szervezet nem lesz képes esedékességgel kielégíteni a vele szemben fennálló követeléseket [Cstv. 33/A. § (3) bekezdés]. Az ítéltábla ezért maradéktalanul egyetért a törvényszékkel abban, hogy a fentiek egybevetve nem lehet arra a meggyőződésre jutni, hogy az adós társaság már 2017. április 21. napjától kezdődően fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetben volt.

[95] A Cstv. 33/A. § (1) bekezdése szerinti magatartások csupán abban az esetben alapoznak meg vezetői felelősséget, amennyiben azokat a vezető az adós gazdálkodó szervezet fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetének bekövetkezését követően tanúsítja. A jelen esetben azonban a felperesek részéről a fentiek szerint nem nyert bizonyítást, hogy az adós gazdálkodó szervezet a II. rendű alperes ügyvezetése alatt fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetbe került, így azt sem lehet megállapítani, hogy a II. rendű alperesnek a vezetői feladatai ellátása során figyelembe kellett volna vennie a hitelezői érdekeket, s az is közböbs, hogy a magatartásával okozati összefüggésben csökkent-e az adós gazdálkodó szervezet vagyona, avagy sem.

[96] A felperesek által vezetői felelősséget megalapozó magatartásként hivatkozott II. rendű alperesi cselekmények közül – a törvényszékhez hasonlóan – az ítéltábla is kiemeli, hogy az üzletrész-átruházással kapcsolatban előadott tényállítások egyébként sem a Cstv. 33/A. § (1) bekezdése, hanem a Cstv. 63/A. §-a alapján indítható per keretében értékelhetők.

[97] Az ítéltábla aláhúzza továbbá: mivel az alperesek egymást követően voltak az adós vezető tisztségviselői és a felperesek a közös károkozásukat nem bizonyították (állítást sem tettek erre utaló tényről) – a II. rendű alperesnek az I. rendű alperessel való, a Cstv. 33/A. § (1) bekezdésének utolsó mondata szerinti egyetemleges felelősségére sem lehetett következtetést levonni.

[98] Az elsőfokú bíróság tehát érdemben helyes döntést hozott a kereset II. rendű alperessel szemben történő elutasításával.

[99] Az ítéltábla a perköltség tekintetében nem értett egyet azzal, hogy az elsőfokú bíróság a II. rendű alperes javára megítélt, felszámított ügyvédi munkadíjat teljes egészében a II. rendű alperes kérelmével egyezően állapította meg. Az ítéltábla e körben a törvényszék által számba vett pertartam és a beadványok mennyisége mellett azt is figyelembe véve, hogy az átlagnál nem jelentősen bonyolultabb, meg nem határozható pertárgyértékű jogvitában a II. rendű alperes jogi képviselőének ellátásával milyen tartamban kifejtett ügyvédi munka áll arányban, a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 2. § (2) bekezdése alkalmazása mellett, a felszámított munkaórákból 18 óra ügyvédi és 1 óra ügyvédjelölti tevékenység alapulvételét látta indokoltnak.

[100] Az ítéltábla az előzőekben kifejtettekre tekintettel az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján, az I. rendű alperes vonatkozásában, valamint a II. rendű alperes javára megítélt perköltséget illetően megváltoztatta, míg a II. rendű alperes tekintetében a per főtárgyára vonatkozó részében helybenhagyta.

[101] Az I. rendű alperes vonatkozásában a fellebbezés eredményesnek minősül, ezért az I. rendű alperes a Pp. 83. § (1) bekezdése értelmében köteles megtéríteni a felperesek első- és másodfokú – a Pp. 81. §-ában írtaknak megfelelően felszámított – perköltségét, amely a felperesek által megfizetett 36.000 forint első- és 48.000 forint másodfokú eljárási illetékből, 100.000 forint ügygondnoki díjból, továbbá a per során a felperesek jogi képviselőével felmerült ügyvédi munkadíjból áll.

[102] Az ítéltábla a felperesek képviselőével járó ügyvédi tevékenységért az elsőfokú eljárásra 225.000 forint + áfa, a másodfokú eljárásra 75.000 forint + áfa összegben megállapított ügyvédi munkadíj mértékét a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 4/A. § (1) bekezdésére is figyelemmel, a 3. § (3), (5) bekezdése alapján határozta meg, a (6) bekezdés egyidejű alkalmazásával, tekintetbe véve a perben szükségesen kifejtett ügyvédi munka mennyiségét.

[103] A II. rendű alperes tekintetében a per főtárgyát érintő fellebbezés nem vezetett eredményre, ezért a felperesek a Pp. 83. § (1) bekezdése alapján kötelesek a II. rendű alperesnek az ítéltábla előtti jogi képviselőével felmerült, s a Pp. 81. §-a szerint felszámított ügyvédi munkadíjból álló perköltségét megtéríteni.

[104] A II. rendű alperesnek járó másodfokú perköltség összegét az ítéltábla a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 2. § (1) bekezdésének a) pontja alapján, a (2) bekezdés szerinti mérsékléssel – egyben a 4/A. § (1) bekezdését is figyelembe véve – határozta meg, figyelemmel arra, hogy a fellebbezési ellenkérelem megszerkesztéséhez szükséges munkával a 2,5 ügyvédi munkaóra járó díj tekinthető arányosnak.

Dr. Vuleta Csaba s.k.
a tanács elnöke

Dr. Rápolti Barbara s.k.
s.k.
előadó bíró

Dr. Mizerák Judit
bíró